

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ. ๓) ประจำปีรายวิชา
๔๐๑ ๔๓๕ สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตหนองคายคณะสังคมศาสตร์/

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๔๐๑ ๔๓๕ สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง Seminar on Political Leadership
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเลือกเฉพาะสาขารัฐศาสตร์
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์บัวลี มณีแสน
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ชั้นปีที่ /๔
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของภาวะผู้นำ กระบวนการผู้นำทางการเมือง ทั้งภาคทฤษฎี และการกระทำกิจกรรมเข้าร่วมการสัมมนาเกี่ยวกับผู้นำการเมืองตามความเหมาะสม
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐาน ในการนำความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนในวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา สัมมนาเรื่องภาวะผู้นำทางการเมืองตามที่กำหนดให้
----

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาที่สาขาวิชารัฐศาสตร์
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม
<p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑ตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม มีความเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (○ ๒มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม (○ ๓ (เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ○ ๔เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม (
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางการเมือง - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้ นิสิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง - บทบาทสมมติ
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒. ความรู้
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ● ๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านรัฐศาสตร์ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะและการใช้เครื่องมือทางรัฐศาสตร์ที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม ○ ๓) สามารถติดตามความก้าวหน้า แนวคิดใหม่ๆทางด้านรัฐศาสตร์ พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ ● ๔) สามารถบูรณาการความรู้ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตกับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑ (คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ) <ul style="list-style-type: none"> ○ ๒สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (○ ๓สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ (○ ๔สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม (
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นิสิตและนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองในปัจจุบัน - การสะท้อนแนวคิดจากการประวัตินิพนธ์ของผู้เรียน
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดในด้านการเมืองกับภาวะผู้นำ</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ๑ (สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือในบทบาทขอผู้ร่วมงาน) <ul style="list-style-type: none"> ○ ๒สามารถใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในศาสตร์ทั้งมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มาชี้นำสังคมมาชี้นำสังคมใน (ประเด็นที่เหมาะสม) ○ ๓ (มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม) ○ ๔สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่าง (พอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม)
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรืออ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

- รายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ๑สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนใน (สถานการณ์ที่หลากหลาย
- ๒ (สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- ๓สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสื่อสารอย่างเหมาะสม (

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website และทำรายงาน จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑-๒	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะผู้นำ -ความหมายและความสำคัญของภาวะผู้นำ -แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ -ลักษณะของผู้นำที่ดี -ความมีประสิทธิผลของภาวะผู้นำ -กระบวนการภาวะผู้นำภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ -บทบาทและหน้าที่ของภาวะผู้นำ -ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้บริหาร -ผู้นำที่ฉลาดรู้ทางอารมณ์ -แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย	บัวลี มณีแสน
๒-๓	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมืองกับความมั่นคงของชาติ	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ สัมมนากลุ่มจากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๔	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมืองกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ สัมมนากลุ่มจากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๕-๖	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมืองกับการ ตัดสินใจและสั่งการ	๔	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๗	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมืองกับจริยธรรม ทางการเมือง	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๘	สอบกลางภาค	๒		บัวลี มณีแสน
๙	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมืองกับปัญหา ทุจริตของชาติ	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๐	สัมมนาภาวะผู้นำกับสภาผู้แทนราษฎร	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๑	สัมมนาภาวะผู้นำกับวุฒิสภา	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๒	สัมมนาภาวะผู้นำกับคณะรัฐมนตรี	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๓	สัมมนาภาวะผู้นำกับพรรคการเมือง	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๔	สัมมนาภาวะผู้นำกับการนำพุทธธรรมไป ประยุกต์ใช้	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ สัมมนา กลุ่ม จากกรณีศึกษา	บัวลี มณีแสน
๑๕	สรุป/ประเมินผลองค์ความรู้รายวิชา	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	บัวลี มณีแสน
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อ ๑	การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ตลอดภาค การศึกษา	๕%
๒	ด้านความรู้ ข้อ ๑, ๓	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๕๕%
๓	ด้านทักษะทางปัญญา ข้อ ๑	การสอบอัตนัย การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปรายเสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๔	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ข้อ ๑	การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มและการส่งรายงาน	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%
๕	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อ ๑	การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน	๑๕	๑๐%
รวม				๑๐๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, รองศาสตราจารย์. ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๔๘.</p> <p>เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, “ภาวะผู้นำ,” ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ ๕. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๐.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>ไม่มี</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ ดังนี้</p>

<ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

(นายบัวลี มณีแสน)

อาจารย์ประจำวิชา

...../...../.....

(ดร.ภูมิพัฒน์ เสน่ห์พุด)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

...../...../.....

(พระครูปัญญาธรรมานุกิจ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์หนองคาย

...../...../.....